

HØRINGSBREV:

SOSI-standardisert produktspesifikasjon StikkrenneKulvert 1.0

Kartverket inviterer med dette til høring av utkast til **SOSI-standardisert produktspesifikasjon StikkrenneKulvert 1.0**. Produktspesifikasjonen er utarbeidet i samarbeid med Statens vegvesen, Bane NOR, kommuner (blant annet via NØGIS-samarbeidet) og andre sentrale aktører, og inngår som et viktig bidrag i arbeidet med å standardisere ledningsdata i Norge.

Om prosjektet og bakgrunn for spesifikasjonen

Stikkrenner er et prioritert datasett, blant annet grunnet betydningen for overvannsanalyser og klimatilpasning. Stikkrenner er kritisk infrastruktur for å kunne ha oversikt over drenerinslinjer, som gir bedre planer mot flom og ras. En nasjonal løsning har vært etterlyst fra behovseiere lenge ([Kartverket, 2023](#)), og innsamling, kvalitetsheving og deling av stikkrennedata har vært sentral tematikk i Norge digitalt (se gjeldende fylkesgeodaplaner [for Oslo, Østfold, Akershus og Buskerud](#) og [Innlandet](#)). Gjeldende [handlingsplan i Geovekst-forum](#) er tydelig på at forvaltning og dataflyt av stikkrenner på tvers av systemer må avklares, og det er del av arbeidet i [de ulike Geovekst-faggruppene](#). Et felles datagrunnlag vil legge til rette for bedre analyser, planlegging og samhandling på tvers av forvaltere og systemer.

Helt konkret: manglende standardisering har til nå skapt utfordringer med utveksling av data mellom blant annet Nasjonal vegdatabank (NVDB), banedata, kommunale VA-baser og felles kartdatabase (FKB-Ledning). Målet med denne spesifikasjonen er derfor å etablere en felles ramme for utveksling av stikkrennedata.

Kort om høringsutkastet

Utkast til ny produktspesifikasjonen omfatter data om stikkrenner og kulverter i ett objekt **StikkrenneKulvert**, som er definert som:

«Konstruksjoner og rør med maks. lysåpning på 2,5 meter, der vann kan strømme igjennom, oftest under veg eller jernbane»

Objektet inneholder en kjerne av påkrevde egenskaper. De påkrevde egenskapene er:

- Geometri - kurve
- Datafangstdato
- Posisjonskvalitet
- Identifikasjon

Objektet inneholder flere valgfri egenskaper for å imøtekomme ulike behov hos dataeierne.

Formålet med spesifikasjonen

Formålet med en felles produktspesifikasjon for stikkrenner og kulverter er å muliggjøre effektiv utveksling av harmoniserte data mellom ulike dataeier og dataforvaltere. Viktige forvaltningssystemer for stikkrenner er per i dag (mai 2025) er Nasjonal vegdatabank (NVDB), BaneData (Bane NOR), kommunale VA-baser og FKB-ledning. Denne spesifikasjonen skal:

- Sikre en effektiv og sømløs dataflyt mellom ulike systemer og brukere, slik at dataene er oppdaterte og tilgjengelige.
- Tilrettelegge for enkel og rask distribusjon av stikkrennedata til relevante aktører, inkludert kommuner, statlige etater og private aktører.
- Harmonisere og standardisere stikkrennedata på tvers av ulike systemer og plattformer.

Spesifikasjonen bygger på **NVDB Datakatalogen** og **SOSI-standard**en. Erfaringer fra bruk av denne spesifikasjonen skal bidra til eventuelle endringer ved senere revisjoner, dersom det vurderes hensiktsmessig.

Spesifikke forhold vi ber om tilbakemelding på

For å sikre en robust og anvendbar spesifikasjon ønsker vi spesielt tilbakemelding på en rekke tema. Vi oppfordrer til å gi synspunkter på hele utkastet, men spesielt på temaene beskrevet under punktene over da vi mener disse vil ha stor betydning for implementering og videre bruk.

Geometritype

I denne spesifikasjonen er det kun kurve som er tillatt geometri representert gjennom *GM_Curve*. Det er konsensus i prosjektgruppen om at det er mest hensiktsmessig å bruke kurve som geometritype. Dette innebærer en prinsipiell endring for dataeiere som i dag forvalter stikkrenner som både kurver og punkt.

Spørsmål: er det akseptabelt at punktgeometri utgår?

Objektidentifikasjon

Spesifikasjonen foreslår bruk av fire typer objektidentifikasjoner for å danne koblinger mellom ulike forvaltningssystemer:

identifikasjon (hentes fra SOSI Standarden versjon 5.0):

«Unik identifikasjon av et objekt i et datasett, forvaltet av den ansvarlige produsent/forvalter, og kan benyttes av eksterne applikasjoner som stabil referanse til objektet.»

FKB_ID (hentes fra NVDB Datakatalogen versjon 2.38)

«Refererer til FKB-identitet. Benyttes i forbindelse med felles forvaltning av geometri.»

nvdbPeker (hentes fra SOSI FKB versjon 5.0)

«referanse til objektet i Nasjonal vegdatabank (NVDB).»

eksternPeker (hentes fra SOSI FKB versjon 5.0)

«referanse til objektet i et eksternt system, som ikke er Nasjonal vegdatabank (NVDB).»

Spørsmål

- Vi ønsker synspunkter på hvordan dette kan understøtte behovet for oppdateringer, varslinger og datadeling mellom ulike aktørene.
- Hvordan er dette en hensiktsmessig løsning for å sikre god dataflyt mellom systemer og aktører? Hvordan er det ikke det?
- Hva vil det kreve å implementere dette?

Kodelister

Kodelistene i denne spesifikasjonen er modellert ulikt, basert på objektkatalogene det er hentet fra (NVDB Datakatalogen, SOSI Generell del og FKB). Dette skaper ulikt format på kodelistene i denne spesifikasjonen. Se [figur 4 og 5 i produktspesifikasjonsdokumentet](#).

Spørsmål

Hvordan fungerer det å bruke kodelistene slik de er modellert i denne spesifikasjonen?

Formatleveranse

I [kapittel 11 av produktspesifikasjonsdokumentet](#) er GML versjon 3.2.1 angitt som leveranseformat. Da dette skal være en spesifikasjon for utveksling av data, har filformater vært et gjengående tema. IFC, JSON og SOSI er andre alternativer.

Spørsmål

Hva er behov av leveranseformater hos dataforvaltere og andre brukere?

Videre prosess

1. Informasjonsmøte: 22. mai kl 1200-1300 ([påmelding hos BA-nettverket](#))
2. Frist for innspill: 15. juni: 1200
3. Behandling av innspill: august

Vi ber om skriftlige innspill innen **15. juni 2025** til:

standardiseringssekretariatet@kartverket.no

Alle innspill vil bli vurdert og tatt med i det videre arbeidet før endelig spesifikasjon vedtas. Vi ser frem til deres innspill og til et godt samarbeid for å sikre en solid og anvendelig spesifikasjon.